

ISUS SVJETLO NAŠEG (MOG) ŽIVOTA

*U početku stvori Bog nebo i zemlju. Zemlja bijaše pusta i prazna; tama se prostirala nad bezdanom i Duh Božji lebdio je nad vodama. **I reče Bog: Neka bude svjetlost.***

Ovo su prve tri rečenice Svetog Pisma iz knjige Postanka, a prva riječ koju je Bog izgovorio glasila je: Neka bude svjetlost. Iz ovoga proizlazi da je svjetlo nešto apsolutno važno za čovjekov život. Bez svjetla gotovo da nema života. Ono daje život. Kada se dijete rodi kažemo da je prvi puta ugledalo svjetlost dana. Kada čovjek umre onda mu se zatvore kapci.

Svjetlo razgoni tamu, a tama je suprotna životu. Čovjek ne voli tamu, jer se u njoj ne osjeća siguran. Boji se biti u tami jer tada ne može vidjeti drugoga, u tami njegovi koraci postaju nesigurni moguće je da posrne i padne. Jedino što se u tami može poželjeti jest svjetlost. Ona donosi kraj strahu i nesigurnosti, ona daje da se sve vidi u jednoj novoj perspektivi, ona otvara nove mogućnosti.

Isus je za sebe rekao: *Ja sam svjetlost sveta; tko ide za mnom, neće hoditi u tami, nego će imati svjetlost života.* Mnogi su ljudi (proroci, vidici, mistici, gurui) govorili kako su doživjeli prosvjetljenje, susreli se sa svjetlom života, ali nitko za sebe nije tvrdio da je sam svjetlo života osim Isusa.

Isus nam time govori do on donosi svjetlo u tamu ljudi. Gdje je on, svijet postaje svjetliji. Tko se odvaži sprijateljiti s njim, neće tapkati u mraku, neće biti bez orijentacije, njegov će život biti svjetliji i sretniji.

Upoznajmo se večeras sa istinskim svjetlom koje pobjeđuje svaku tamu Isusom iz Nazareta.

Mogući tijek sata

Meditativno pročitati tekst:

Prolazeći ugleda čovjeka slijepa od rođenja. ²Zapitaše ga njegovi učenici: "Učitelju, tko li sagriješi, on ili njegovi roditelji te se slijep rodio?" ³Odgovori Isus: "Niti sagriješi on niti njegovi roditelji, nego je to zato da se na njemu očituju djela Božja."

⁴"Dok je dan,
treba da radimo djela
onoga koji me posla.
Dolazi noć,
kad nitko ne može raditi.

⁵Dok sam na svijetu,

svjetlost sam svijeta."

⁶To rekavši, pljune na zemlju i od pljuvačke načini kal pa mu kalom premaza oči. ⁷I reče mu: "Idi, operi se u kupalištu Siloamu!" - što znači "Poslanik." Onaj ode, umije se pa se vrati gledajući.

⁸Susjedi i oni koji su ga prije viđali kao prosjaka govorili su: "Nije li to onaj koji je sjedio i prosio?" ⁹Jedni su govorili: "On je." Drugi opet: "Nije, nego mu je sličan." On je sam tvrdio: "Da, ja sam!" ¹⁰Nato ga upitaše: "Kako su ti se otvorile oči?" ¹¹On odgovori: "Čovjek koji se zove Isus načini kal, premaza mi oči i reče mi: 'Idi u Siloam i operi se.' Odoh dakle, oprah se i progledah." ¹²Rekoše mu: "Gdje je on?" Odgovori: "Ne znam."

Motivacija: postavljanje pitanja mladima na bazi pročitanoog teksta

- je li slijepac ikada vidio ili je bio slijep od rođenja? Po vašem mišljenju što je teže: nikada ne vidjeti ili jednom u životu izgubiti vid?
- o čemu učenici razgovaraju kada su ugledali slijepca (problematsko pitanje - povezanost grijeha i zdravlja)
- Tko čini prvi korak Isus ili slijepac?
- Analizirati način na koji Isus ozdravlja slijepca.
- Reakcija susjeda i onih koji su ga prije viđali kao slijepca

U ovom ozdravljenju slijepca od rođenja dolaze do izražaja dva motiva. Prvi je motiv zemlja. Isus premazuje blatom slijepčeve oči. Zašto baš zemlja? Neki patristički pisci držali su da spominjanje kala (blata, zemlje) aludira na knjigu Postanka. Tamo se u drugom poglavlju govori kako je Bog stvorio čovjeka od praha zemaljskog. Ovakvim tumačenjem dolazimo do spoznaje da je Kristov čin ozdravljanja zapravo čin novoga stvaranja. Isus ne samo da želi ozdraviti slijepog čovjeka, on mu želi dati novi život. Želi ga ponovno stvoriti. Ovo nas može posjetiti na razgovor između Isusa i Nikodema u kojem Isus naglašava: *Zaista, zaista, kažem ti, tko se odozgo ne rodi, taj ne može vidjeti kraljevstva Božjega.* Nikodema ovo zbunjuje pa odgovara: *Kako se čovjek može, kad je već star, roditi?*

Doživjeti ozdravljajući susret s Isusom znači nanovo se roditi. Prva crkva upravo je u krštenju doživljavala novo rođenje. Prošli puta kad nam je gospođa Ana tumačila tekst o ozdravljenju žene koja je bolovala dvanejst godina od krvarenja spomenuli smo kako je susret s Isusom promijenio njezin život. Tako možemo reći i za život ovoga slijepca, on je podijeljen između vremena prije susreta s Kristom i vremena poslije susreta s Kristom.

Evo kako bismo mi mogli tumačiti ovaj prvi dio teksta. Uzeti smo (stvoreni) od zemlje i samo ako prihvatimo svoju zemljanost, svoju unutarnju prljavštinu, moći ćemo ponovno vidjeti. Vidjeti znači vidjeti svoju vlastitu istinu, upravo u njezinom neugodnom izdanju. Zemlja se latinski kaže humus. Odatle riječ humilitas (poniznost). Tko se zbog svoje oholosti ustručava pogledati vlastitu stvarnost, postaje slijep. Samo onaj tko posjeduje odvažnost priznati svoje vlastite mogućnosti, može otvoriti oči i ugledati sebe onakvim kakav uistinu jest.

Spomenuli smo da je prvi motiv ovoga teksta zemlja, odnosno novo stvaranje. Drugi motiv je susret s Kristom. Po susretu s Kristom događa se novost života. Isus čovjeku govori da ode i opere se u ribnjaku Siloamu. Izrazom ribnjak označava se oveća vodena površina dovoljno velika da se ondje može zaplivati. Riječ siloam u hebrejskom znači *onaj koji je poslan, onaj koji šalje*, a u ovom kontekstu riječ je označavala vodu koja je u taj ribnjak dolazila kroz jedan kanal. Ova riječ svakako ima duhovno značenje koje ne smijemo zanemariti. Isus je onaj koji šalje slijepca da se opere u ribnjaku Sioloamu, a u tom pranju on se susreće s onim koji ga je poslao.

Isus ne ozdravlja odmah slijepca nego ga šalje, a on treba krenuti u vjeri da će ozdraviti. Vjera znači jedno novo gledanje. Tko vjeruje, vidi dublje, vidi ono pravo. Gleda kroz. Vidi u dubinu. Gleda stvarnost onakvu kakva jest.

Obije slike, blato i ribnjak ukazuju na novo stvaranje čovjeka po Isusu. Isus postavlja čovjeka ponovno onako kako ga je zamislio Stvoritelj. Oslobađa ga od slijepih mrlja kojima je zamračen sjajni lik kojim ga je Bog u stvaranju zamislio.

¹³Tada odvedoše toga bivšeg slijepca farizejima. ¹⁴A toga dana kad Isus načini kal i otvori njegove oči, bijaše subota. ¹⁵Farizeji ga počеше iznova ispitivati kako je progledao. On im reče: "Stavio mi kal na oči i ja se oprah - i evo vidim." ¹⁶Nato neki između farizeja rekoše: "Nije taj čovjek od Boga: ne pazi na subotu." Drugi su pak govorili: "A kako bi jedan grešnik mogao činiti takva znamenja?" I nastade među njima podvojenost. ¹⁷Zatim ponovno upitaju slijepca: "A što ti kažeš o njemu? Otvorio ti je oči!" On odgovori: "Prorok je!" ¹⁸Židovi ipak ne vjerovahu da on bijaše slijep i da je progledao dok ne dozvaše roditelje toga koji je progledao ¹⁹i upitaše ih: "Je li ovo vaš sin za kojega tvrdite da se slijep rodio? Kako sada vidi?" ²⁰Njegovi roditelji odvrata: "Znamo da je ovo naš sin i da se slijep rodio. ²¹A kako sada vidi, to mi ne znamo; i tko mu je otvorio oči, ne znamo. Njega pitajte! Punoljetan je: neka sam o sebi govori!" ²²Rekoše tako njegovi roditelji jer su se bojali Židova. Židovi se doista već bijahu dogovorili da se iz sinagoge ima izopćiti svaki koji njega prizna Kristom. ²³Zbog toga rekoše njegovi roditelji: "Punoljetan je, njega pitajte!"

²⁴Pozvaše stoga po drugi put čovjeka koji bijaše slijep i rekoše mu: "Podaj slavu Bogu! Mi znamo da je taj čovjek grešnik!" ²⁵Nato im on odgovori: "Je li grešnik, ja ne znam. Jedno znam: slijep sam bio, a sada vidim." ²⁶Rekoše mu opet: "Što ti učini? Kako ti otvori oči?" ²⁷Odgovori im: "Već vam rekoh i ne poslušaste me. Što opet hoćete čuti? Da ne kanite i vi postati njegovim učenicima?"

²⁸Nato ga oni izgrdiše i rekoše: "Ti si njegov učenik, a mi smo učenici Mojsijevi. ²⁹Mi znamo da je Mojsiju govorio Bog, a za ovoga ne znamo ni odakle je."

³⁰Odgovori im čovjek: "Pa to i jest čudnovato da vi ne znate odakle je, a meni je otvorio oči. ³¹Znamo da Bog grešnike ne uslišava; nego je li tko bogobožan i vrši li njegovu volju, toga uslišava. ³²Odvijeka se nije čulo da bi tko otvorio oči slijepcu od rođenja. ³³Kad ovaj ne bi bio od Boga, ne bi mogao činiti ništa". ³⁴Odgovore mu: "Sav si se u grijesima rodio, i ti nas da učiš?" i izbacije ga.

³⁵Dočuo Isus da su onoga izbacili pa ga nađe i reče mu: "Ti vjeruješ u Sina Čovječjega?" ³⁶On odgovori: "A tko je taj, Gospodine, da vjerujem u njega?" ³⁷Reče mu Isus: "Vidio si ga! To je onaj koji govori s tobom!" ³⁸A on reče: "Vjerujem, Gospodine!" I baci se ničice preda nj. ³⁹Tada Isus reče: "Radi suda dođoh na ovaj svijet: da progledaju koji ne vide, a koji vide, da oslijepi!" ⁴⁰Čuli to neki od farizeja koji su bili s njime pa ga upitaju: "Zar smo i mi slijepi?" ⁴¹Isus im odgovori:

"Da ste slijepi,

ne biste imali grijeha. No vi govorite: 'Vidimo' pa grijeh vaš ostaje."

Motivacija: postavljanje pitanja

- što se događa sa slijepcem nakon ozdravljanja?
- Koga sve farizeji ispituju u vezi s njegovim ozdravljenjem?
- Kako reagiraju roditelji?

Ovaj drugi dio teksta puno nam govori o novoj situaciji ozdravljenog čovjeka. On nije više negdje po strani, nezamjetljiv i napušten. On je sada u središtu zanimanja, a ljudi koji su ga do jučer poznavali kao slijepca sada žele puno više saznati o njemu.

I on se promijenio. On više ne predstavlja nekog običnog slijepca koji se povukao iz javnog života, nego postaje slikovita i zanimljiva osoba, osoba koja misli svojom glavom i spremna je ono što misli izreći i to pred najvišim ljudima u zemlji. Upravo nam se u tome očituje novost stvaranja o kojoj smo govorili u prvom dijelu. Isus ne samo da ozdravlja ovoga čovjeka, nego mu daje novo dostojanstvo. On više nije bezličan, neprepoznatljiv, već je osoba koja stoji čvrsto na svojim nogama i ne daje se tako lako sputati.

Isus ga je očigledno ozdravio i od rana koje je nosio od samog djetinjstva. Iz razgovora farizeja s roditeljima možemo primijetiti kako njima nije previše stalo do svoga djeteta. U njihovom ponašanju nema oduševljenja što im zdravlja njihova djeteta. Kao da je to ozdravljenje njima napravilo više problema, nego koristi. U strahu od farizejske optužbe krivicu svaljuju na

sina. Govore: *Punoljetan je, njega pitajte*. Strah da će biti osuđeni od farizeja veći je od roditeljske ljubavi. Možemo samo zamisliti kako se roditelji prema njemu odnosili dok je još bio slijep. Isus mu je kroz ozdravljenje pokazao da je on ipak vrijedan i važan.

Za kraj pogledajmo kako je ovaj čovjek postupno otkrivao tko je to Isus i koje je njegovo značenje.

- *pogledati u oba teksta kako on naziva Isusa*

Prvo Isusa naziva čovjekom (11. redak), onda prelazi na shvaćanje da je riječ o proroku (11. redak), napredujući dolazi do zaključka da se radi o nekome kome treba obećati valja obećati vjernost i poslušnost (27. redak), potom govori da je on od Boga (33. redak), da bi konačno uzvjerovao u Sina Čovječjega, kojemu se treba klanjati (35-38. redak).

Na kraju možemo ustvrditi da je Isus dopustio ovo strogo ispitivanje o njegovom ozdravljenju kako bi sam čovjek koji je ozdravio još više upoznao Isusa i njemu se poklonio.

Neka se i nama to dogodi kroz upoznavanje s ovim evanđeoskim tekstom.

Molitva:

- zamoliti Gospodina da svojim svjetlom uđe u našu tamu
- Neka Isus dodirne mjesta naše sljepoće
- Ponavljati u sebi riječ: *Gospodin mi je svjetlost i spasenje koga da se bojim*
- poželi da budeš svijeća koja će u svoju okolinu unositi svjetlo i toplinu
- za moli Isusa da oslobodi one koje ljubiš, a koji su možda u tami

Pripremio: Domagoj Matošević